

Training en onderzoek gaan hand in hand

Deelnemers aan een training over de gevolgen van klimaatverandering op het Riftdal.

Onderzoek doen en mensen opleiden in ontwikkelingslanden werd vroeger gezien als twee verschillende dingen. Tegenwoordig gaat het steeds meer hand in hand. Dat laat bijvoorbeeld het lerende onderzoek zien in Oost-Afrika naar aanpassing aan klimaatverandering.

'Complexe beleidsvragen over bijvoorbeeld duurzame landbouw, plattelandsontwikkeling of klimaatverandering vragen om een nieuw soort beleidsondersteunend onderzoek', zegt vice-directeur Wouter Hijweege van het Centre for Development Innovation (CDI). 'Het gaat niet langer om experts die de beste oplossing voor een probleem aandragen. Het gaat om onderzoekers die samen met betrokkenen de meest optimale, acceptabele en uitvoerbare oplossing ontwikkelen, zodat in het beleid rekening wordt gehouden met de verschillende perspectieven van betrokkenen.'

Daardoor, stelt Hijweege, vervaagt de grens tussen onderzoek en het versterken van capaciteit. 'Dit soort lerend onderzoek kan niet zonder de bijdrage van goed geïnformeerde betrokkenen. Hen trainen en het gebruiken van kennis en oplossingen die zij bewust of onbewust al hebben, horen dus bij het onderzoek.'

Geen standaardadvies

Een voorbeeld dat de samenhang laat zien tussen training, onderzoek en beleidsadvies, is het beleidsondersteunende traject dat Alterra samen met PRI, LEI en CDI uitvoert in Oost-Afrika naar aanpassingen in de landbouw aan klimaatverandering. In 2009 werden er trainingen gegeven aan onderzoekers en

beleidsmakers in Oost-Afrika over de gevolgen van klimaatverandering en de aanpassing van de landbouw daaraan. In januari 2010 volgde uitwisseling van kennis en ideeën met beleidsmakers van Ethiopische ministeries. Op basis daarvan werden casestudies uitgekozen. Eén studie gaat bijvoorbeeld over de effecten van klimaatverandering op in het wild groeiende koffie, een andere over duurzame landbouwontwikkeling in het Riftdal, waarin klimaatverandering maar een van de vele obstakels blijkt te zijn. Onderzoekers in Wageningen en Ethiopië verdiepen zich verder in de cases.

Daarnaast worden die casestudies gebruikt als voorbeelden in trainingen in Ethiopië, en in het bacheloronderwijs in Wageningen. 'Dat onderwijs kan ook weer input opleveren voor het beleidsonderzoek', zegt onderzoeker Catharien Terwisscha van Scheltinga van Alterra. 'Dit alles noem ik capaciteitsopbouw. Dat is dus niet alleen een training krijgen, maar ook meedoen aan het onderzoek. Ik heb geen standaard expertadvies in de aanbieding. Maar daar is de opdrachtgever ook niet naar op zoek.'

Het ministerie van LNV is tevreden over het project en heeft voor Vietnam eenzelfde aanpak voorgesteld. In september wordt bovendien een conferentie in Addis Abeba over het

thema georganiseerd, en in november organiseert LNV een conferentie over wereldwijde klimaatadaptatie in Nederland, voorafgaand aan de VN-klimaatconferentie in Cancún eind 2010.

Complexe problemen

Het type onderzoek moet dus afhangen van beleidsvraag die wordt gesteld, zegt Hijweege van het CDI. 'Bij een eenduidige vraag naar een lineair proces is technisch onderzoek prima. Maar bij complexe problemen is dit soort lerend onderzoek nodig.'

Over hoe je het beste beleidsondersteunend onderzoek zou doen bestaat volgens Hijweege nog discussie. Wie de traditionele technische aanpak gewend is, kan zich niet altijd vinden in deze nieuwe lerende aanpak. 'Dat vertaalt zich in een zekere interne concurrentie op het moment dat kennisvragen van LNV geïnterpreteerd worden', zegt Hijweege. 'Want het hangt van die interpretatie af welke onderdelen van Wageningen UR het onderzoek gaan uitvoeren en hoe.'

Domein	Internationaal
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Wouter.Hijweege@wur.nl 0317 - 48 73 84